

«Παναγία μου, από τότε που ήρθα στο Άγιον Όρος, εσένα έχω μητέρα μου»

Ορθοδοξία / Σύγχρονες Πνευματικές Μορφές

Ανέστης Κεσελόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογίας Α.Π.Θ., Καθηγητής Πανεπιστημίου Λευκωσίας

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=169697>]

Ως γνήσιος Αγιορείτης αγαπούσε υπέρμετρα την Παναγία. Όταν ήταν αρχάριος μοναχός επεθύμησε να δει τη μητέρα του, η καρδιά του τού έλεγε: «Να δω τη μητέρα μου και ας πεθάνω». Ανέβηκε στην εκκλησία, στάθηκε απέναντι στην Παναγία του τέμπλου, την Κυρία των Αγγέλων, και είπε: «Παναγία μου, από τότε που ήρθα στο Άγιον Όρος, εσένα έχω μητέρα μου». Τότε έφυγε από την καρδιά του κάθε λογισμός που τον ενοχλούσε μέχρι τότε. Μια άλλη φορά που πονούσε αφόρητα από παροξυσμό του εκζέματος, πήγε στην Παναγία και με απλότητα παιδιού αλλά και παρρησία αγίου της φώναξε δυνατά: «Παναγία μου, τώρα θέλω τον λόγο σου. Τίποτε λιγότερο. Εσύ δεν είπες πως θα είσαι η νοικοκυρά, η οικονόμος και η γιάτρισσά μας; Δεν είπες πως θα μας γιατρεύεις; Να λοιπόν η αρρώστια μου, δος μου τον λόγο ότι θα με γιατρέψεις. Κάνε με καλά, δεν μπορώ

πια». Τότε αναλύθηκε σε κλάματα. Όταν έφτασε στο Κελλί του, το έκζεμα είχε φύγει, φώναξε και τους άλλους πατέρες να δουν την θαυματουργική θεραπεία του[3].

Βέβαια το έκζεμα και τα κάθε είδους εκζέματα, δηλαδή οι πειρασμοί, επανήλθαν ξανά και ξανά, αλλά ο μακάριος Γέροντας ήξερε πώς να τα αντιμετωπίζει. Γιατί εκτός από άνθρωπος υπομονής ήταν και άνθρωπος προσευχής. Εκεί εύρισκε σίγουρο αγκυροβόλι στις κάθε είδους δοκιμασίες. Είχε τη μεγάλη εύνοια και ευλογία του Θεού να γνωρίσει και να συνδεθεί από τα πρώτα κιόλας χρόνια της μοναστικής του ζωής με μια μεγάλη μορφή του αγιορείτικου μοναχισμού του εικοστού αιώνα, τον Γέροντα Ιωσήφ τον Σπηλαιώτη. Ανέβαινε στην αρχή με τον

Γέροντά του, τον παπα-Νικηφόρο, στο καλυβάκι του Γενεθλίου του Τιμίου Προδρόμου της Σκήτης του Αγίου Βασιλείου, όπου εκείνος διέμενε. Αργότερα τέσσερις φορές περίπου κάθε εβδομάδα γύρω στα μεσάνυχτα έβαζε στη ζώνη του το λαδοφάναρο και με το μπαστούνι του στο δεξί και με το κομποσχοίνι στο αριστερό χέρι, ανηφόριζε για τον Άγιο Βασίλειο, για να λειτουργήσει στο καλυβάκι του Ησυχαστή. Εκεί έμαθε για την μονολόγιστη ευχή των ησυχαστών, το «Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με». Εκεί είχε δεχθεί τις πρώτες επισκέψεις της Χάριτος του Θεού και εκεί εύρισκε απαντοχή στις δοκιμασίες του.

Όταν λειτουργούσε του αποκαλυπτόταν «ο των αρρήτων και αθεάτων μυστηρίων Θεός παρ' ω οι θησαυροί της Σοφίας και της γνώσεως οι απόκρυφοι»[4]. Όποιος έτυχε να βρεθεί στο παρεκκλήσιο της Καλύβης του και τον είδε λειτουργούντα, είναι αδύνατον να μην εντυπωσιάστηκε από την εσωτερική και εξωτερική ησυχία, από το ρυθμό της ιερουργίας, από το άπλαστο ύφος και τη φυσικότητα των κινήσεων, από την ανεπιτήδευτη στάση, αλλά και τη γνησιότητα της μετοχής του στα τελούμενα. Η τέλεση της Θείας Λειτουργίας, μαρτυρούσε όλη την αλήθεια της προσευχής. Σε όλη τη ζωή του κουβαλούσε αυτή την αλήθεια, γιατί και οι ώρες του εργόχειρου - σκάλιζε κυρίως σφραγίδες για τα πρόσφορα ή είχε συχνά ενασχόληση με επισκευές του Κελλιού του - ήταν και αυτές ώρες προσευχής. Αυτή η στάση προσευχής ολόκληρης της ζωής, έκανε τα απροσπέλαστα ψηλαφητά και τα μέλλοντα παρόντα. Αυτή μπορούσε να εναρμονίζει την απλότητα με την επισημότητα και τη μεγαλοπρέπεια με την ιεροπρέπεια. Αυτή είχε τη δύναμη να ενώνει τα θεία με τα ανθρώπινα και τη θριαμβεύοντα με τη στρατευομένη Εκκλησία. Στις ώρες της προσευχής και των ιερών Ακολουθιών, τον διέκρινε τόσο η υπακοή τού χαρισματούχου υποτακτικού, που τον έκανε να τηρεί με ακρίβεια το ησυχαστικό πρόγραμμα της προσευχής, αλλά και την τάξη των αγιορείτικων Ακολουθιών, όσο επίσης τον διέκρινε η ελευθερία του αγιασμένου Γέροντα, που του έδινε την παρρησία να απευθύνεται στις κατ' ιδίαν προς τον Κύριον εντεύξεις του με τη ζέση και την απλότητα ακόμη και των αυτοσχέδιων προσευχών.

Ο παπα-Εφραίμ μιλούσε πιο πολύ στον Θεό και λιγότερο στους ανθρώπους. Μιλούσε περισσότερο με τους αλάλητους στεναγμούς και τα δάκρυα των προσευχών του -του είχε δοθεί απλόχερα το χάρισμα αυτό των δακρύων- παρά με το στόμα και τη διδασκαλία του. «Ταις των δακρύων σου ροαίς της ερήμου το άγονον εγεώργησας και τοις εκ βάθους στεναγμοίς εις εκατόν τους πόνους εκαρποφόρησας». Θα μπορούσε να πει μαζί με τον Δαυίδ: «εγεννήθη τα δάκρυά μου εμοί άρτος ημέρας και νυκτός»(Ψαλμ. 41,3). Με τα δάκρυά του θα μπορούσαν να γραφτούν περισσότερα βιβλία ίσως, από όσα εκείνος είχε δια-βάσει κατά τη διάρκεια της επίγειας ζωής του.

Το σώμα του ενταφιάστηκε για να ξεκουραστεί από τους κόπους αυτής της ζωής στην αυλή της Καλύβης του στα Κατουνάκια. Μετά από λίγα χρόνια έγινε και η Ανακομιδή των Αγίων Λειψάνων του. Όμως η ψυχή του με μεγαλύτερη παρρησία συνεχίζει την ιερουργία στον θρόνο του Αρνίου, μνημονεύοντας εκεί περισσότερα ονόματα από εκείνα που διάβαζε στην Προσκομιδή τού παρεκκλησίου του Αγίου Εφραίμ. Στήριξε μαζί με τον Όσιο Αντώνιο και όλους τους Αγίους, «στήριξε την οικουμένην ευχαίς του»[5]. Αποτελεί μεγάλη ελπίδα και για όλους μας. Σας ευχαριστώ.

[3] Βλ. περισσότερα στο κείμενο του Τάσου Ρωμανού, «Συναντήσεις στο Άγιον Όρος», στο περ. Σύνορο, τευχ. 40, Αθήνα, Χειμώνας 1966-67, σ. 313-331.

[4] Ευχή μετά την Μεγάλην Είσοδον της Λειτουργίας των Προηγιασμένων.

[5] Βλ. Απολυτίκιον 17ης Ιανουαρίου στη μνήμη του Μ. Αντωνίου.

(Πηγή: Σύγχρονες Οσιακές Μορφές, Έκδοσις Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας 2017, σ. 249-256)

<http://bit.ly/2vWPimT>